

מכ' משום כל דפנות, עיקר חלוי למעלה מכ' מדפנות, אבל בהשפיל הסכך למטה מכ' אף דרפנות למעלה מכ' כשרה, והקשה ר' יוסי דלפ"ז למה לי"נ סוכה שהוא גבוה למעלה מכ' מרפנות, אחרי דעיקר חלוי במדה דרפנות, איכ' הי"ד הכא למה לא הקשה בגמ' לרבה, אינ' דעיקר חלוי בגובה בינונית של ארס, נחמי סיכה שהוא גבוה למעלה מכ' מצינו של ארס בינוני, לא סתם שהוא גבוה למעלה מכ' מקרקע פסולה, ועב"ל כפי' הרשכ"א דהא דלא שטח בה עינא לא משום דאיא לראות, רק דאין ארס שם על לב לדבר שהוא עומד למעלה מכ' דאפליג רשומי', איכ' אין כאן נפיש בין רבה לדאיך במידות כ' אמה :

מד' דברי ראי' בשפ"א מועד בריש סוכה דנסחפק אי מוסיף בסוכה לרבה אמלחא למעלה מכ', והנה למ"ד בריש פירובין דהוא קניס, וסוף דבר המקבל עומאה, פשוט דהוי מעמיד בדבר המק"ט, דהרי בליז הסיכה פסולה, ודמיא לדברי ר"ם בסוכה דף י"ד ד"ה פירם ותלימ' :

סימן יד

דערב הגאון המנוח מאסטרוב ז"ל.

(א) **העיר** מר בדברי רמז"ל בפ"ד מה' עיי"כ דכתב שמא ימות בהיכל, ולמה לא בקה"ק מקום שקלגל, כמו שגראה מלשון הרמב"ם בפיה"מ, וניח"ל למד דאם שינה ומיקן בחוץ מת מיד בהיכל, כדי שימות זכאי וכל ימות חייב על ביאה ריקנית, דמל"ד הבערה שלא ללוצר אי"ח דהוי מקלגל, אלא דק"ל מדברי רמז"ל בסוף ה' עיי"כ דכתב דהמקטיר בהיכל כו"ח מקטרת של קה"ק חייב מיתה, הרי דחייב מיתה ח"כף בהיכל קודם שנכנס ונשאר בקושיא, והנה ל"י מאין לקח זה החידוש דין דענשו אותו מיתה קודם שערב, כדי שימות זכאי, ואיפכא מבואר ברי"ה דף ע"ז ע"ב דאין עונשין בדין ש"מ רק לפי מה שהוא באותה השעה, והא דבן סור"מ דנהרג על שם סופו, כי"כ הגוי"א חלל בשביל דהוא עונש ב"ד שלמטה, אבל בב"ד ש"מ ל"ש ימות זכאי, גם בש"ס יומא י"ט מבואר להיפך דה"י העונש רק לאחר שה"י בפנים, דפרש"י הא דענש בחיטתו מחילה בשביל דהוא נכנס מחילה לקה"ק ועבר על ב"ר, ובאמת בחו"י כחבו דמשי"ה נענש בחוטמו דהריו בקטורת שלא ללוצר, ולכאורא י"ל דבזה פליגי רש"י וחז"ל, דלרש"י נענש רק אחר שנכנס לקה"ק, משי"ה פירש הטעם דהוי ראשון לביאחו, ולחז"ל נענש בהיכל אי"כ ע"כ בשביל דהקדים בבחינת הקטרת ועיי"ז הריו בה"י, איכ' העבירה נעשה ח"כף בהיכל [אף דלא זכאי להבין דכריהם למה יתחייב מיתה ע"ז, הרי רק לרבי הי"ד במעילה במה יתחייב הלכה כמותו, וכי"כ בחוס' פסחים דף ל"ג ע"א ד"ה ומינה דרק באכילה ס"ל לרבי כיון דליפיק חטא חטא ממרומה, ובתירושה נמי רק באכילה חייב, והרי המריח בה פטור אלא שמעל, וגם חלוי בפלוגתא אפשר ולא קמטין בפסחים פ' כ"ט וז"ע] גם חמה חזי על עצמי איך אפשר בכלל להעלות על הדעת, דנענש קודם שנכנס פניהם, דלפ"ז למה הקשה בירושלמי כ"ל נגפו המלחך, הרי כחייב וכל ארס לא יהי' באה"מ דהרי כל הלוא רק בשעת הקטרה ועבודה

דבר פקדושה] איכ' הוי כמו עבירה נר דמכרך לאחריו, וכמו בשומע דבר הל"ך בדיקה דמכרך לאחריו כמבואר בי"ד סי' י"ט, ויש להפיר מהא דמבואר באו"ח סי' ח' דסיק יוכל ללבוש קודם נטילה, והרי מקיים מצוות נטילה בלי ברה"ט, ובשבת דף י"ד במקום שצומדין ערומים אינו חולץ חפילין, ולדעת הסובריין דביה"כ הוי הפסק לברכת התורה, איכ' כ"ל הוא לבוש בחפילין בלי ברה"ט, וכן מהא דאי"ל לחלוץ הע"ק בביה"כ וז"ל דאי"נ דברה"ט נמי על קיום המצוות נחמן או לכ"ע ביה"כ ל"ה הפסקה כיון דאפשר לקיים או דבר דלר"ך ברה"ט, כמו לבישת הע"ק, ויש להפיר מהא דביק קורא ק"ש ומכרך ברה"ט בלי ברה"ט ובש"א סי' הקשה דאי"נ דהוי מלאווי"א למה לא מכרך ג"כ ברה"ט לפני ק"ש, ומירן דלמ"ד דהור"י לכ"ד אי"ל לבדך ברה"ט מלך ק"ש, אבל למה לא יבדך מלך ברה"ט דהוי מדי"ה, וכן יש להפיר מדברי הב"י או"ח סי' מ"ז שהקשה ע"ד הירושלמי דנפטר באהבה רבה מברכת התורה והוא דשנה על אחר, והקשה הב"י הרי ח"ל דקרא ק"ש דהוי ד"ה, ומירן דק"ש ל"ה לימוד לענין זה ע"ש, ומכיון דאי"נ בברכת התורה רק בשנין אח"כ אי"כ ממילא קיים מצוות ק"ש בלי ברכת התורה שלפניו, וי"ע ברמ"א סוסי' י"ד דמשמע דמותר להחפיל קודם ברה"ט וכי"כ ארומ"ר ז"ל דהקדמה אי"ט דבכל מצוה יש בה חלק ללמוד וללמד, ואפס"ל דמלך ללמוד שבה מחייב בברה"ט, ומשי"ה נשים אי"ט בברה"ט, אף דמיא דעל מצוה נמי ברכין ברה"ט, משום דאינהו ל"ה בחלק ללמוד וללמד :

(ב) **תו** דקן לן ר"ק שליט"א בסוכה דלמעלה מכ' אמה דפסולה, לפי טעמא דרבה, משום דלא שלטה ב"י עינא, מהיק מורדין מקרקע הסיכה או מעניו, והנה הספק הזה הוא גם לדין אינ"א דהלכחא [דלא קי"ל ברה"ט] במבוי וניח, דפסולין למעלה מכ' אמה, כ"ל מורדין, והנה פשוט דאפי' אי"נ דמורדין מעניו, מ"מ מורדין במדה בינונית, קרוב ל"י אמות לפ"ד החוס' שבה דף ל"ב ד"ה אשחכת, דאי"ל למר דמורדין לפי מדה כ"א ואחר, דהקשה קושיא הש"ס עירובין מ"ח מ"ט לא נחשב בכלים פ"יו בהנהו דאמרו לפי מה שהוא ארס, כמו שהוכיח הסור או"ח בס"י חקפ"ו, דשיעור כדי שיאחזו בידו לאו במדה כ"א דלא חשיב בכלים גבי ויש שאמרו לפי מה שהוא ארס, ופלא על הח"ל בחסוכה סי' ס"ז דהביא להקשות בשם מהר"ם אבוהב ז"ל, בשיעור גרים דכחם למה לא נחשב בכלים בהנהו דאמרו במדה גסה, ומירן דאין למדין מן הכללות, וס"ל דזה כוונת דברי הש"ס עירובין ה"ל, וסימא הא"ך לא הביא דברי הסור דלמד מכאן זה שיעור דשופר, והק"י מכחם לפטג"ד יש למרן דבריו חת"ם יו"ד סי' ק"ן, דאף דשיעור דכחם להקל במדה גסה מ"מ זה רק בנחמא על צנדה, אבל בדיקא עד שאינו כדוק, אף דדינו ככחם, מ"מ שיעורו להחמיר יע"ש, איכ' כמו שחירן בש"ס בעירובין, דמשי"ה ל"ח בכלים גבי ויש לפי שהוא ארס, הא דד"א דחומות, משום דלא פסיקא ל"י, דיש נגם בלחביו ע"ש, איכ' הי"נ אי"ל לחשוב שיעורו דכחם בהנהו דאמרו במדה גסה, דיש כחם דאינו במדה גסה, ולפ"ז נדחה נמי הרא"י לשיעורא דסוכה דהרי כסומא וודאי מורדין במדה בינונית :

(ג) **אבר** בעיקר הספק, יש לה"ר מדברי ירושלמי סוכה בפ"א דר' יונה ס"ל דפסול דלמעלה

בשבת דקניעא וקיימא, ומשמיה דמקדשי ל"י, ובשתיים למעלה מן הזמן, שפיר י"ל דקדושתו חלה מיד על כל השבת, אבל יו"ט דישאל מקדשי ל"י חל הקדושה בכל רגע ורגע שהיא לפניה, איכ' שפיר א"ח ליי"כ לחול על שבת, דרגע ש"י שצאה לחול הקדושה שוב ל"ה בבת אחת דקדושה שבת כבר חלה :